BIJDRAGE TOT HET OPSTELLEN VAN EEN RICHTLIJN OVER VROEGTIJDIGE ZORGPLANNING

Haio: CEYSSENS Toon , KUL
Promotor: DE LEPELEIRE Jan , KUL
Praktijkopleider: JOUWENA Alexander

Context: Vroegtijdige zorgplanning (VZP) is een communicatieproces dat als doel heeft de zorg bij het levenseinde beter te doen aansluiten bij de wensen en voorkeuren van de patiënt. In deel I van deze masterproef werd een literatuurstudie uitgevoerd als toetsing van de resultaten uit een kwalitatief onderzoek over huisartsen en VZP. Dit kwalitatief onderzoek werd uitgevoerd in het kader van mijn eindwerk huisartsgeneeskunde in 2009. Hierin wordt bevestigd dat huisartsen wel degelijk vertrouwd zijn met het concept van VZP, maar dat er geen uniforme en gestructureerde aanpak is. Zo bleek dat de communicatie over VZP tussen de eerste en tweede lijn niet optimaal verloopt, wat vragen doet rijzen over de effici?ntie van de informatie overdracht. Een uniforme richtlijn zou hieraan tegemoet komen. Deel II van deze masterproef beschrijft een grondige systematische literatuurstudie over documentatie en registratie van VZP. Deze literatuurstudie gebeurt in kader van de richtlijnontwikkeling op niveau van de Vlaamse Federatie Palliatieve zorgen.

Onderzoeksvraag: Klinische vragen opgesteld door de auteursgroep werden geclusterd per thema en vormden zo de basis voor de onderzoekvragen. In deze masterproef worden antwoorden gezocht op de volgende onderzoeksvragen. Moeten doelgerichte zorgafspraken geregistreerd worden en hoe? Waar worden de zorgafspraken genoteerd in het medisch dossier? Wat zijn de kenmerken en de inhoud van de schriftelijke neerslag? Hoe frequent moeten de afspraken geherevalueerd worden? Hoe moet de communicatie verlopen tussen de verschillende zorgsettingen?

Methode: Een gestructureerd literatuuronderzoek werd uitgevoerd waarbij eerst richtlijnen werden gezocht, vervolgens reviews en meta-analyses en tenslotte gerandomiseerde gecontroleerde onderzoeken en gecontroleerde klinische onderzoeken. De weerhouden richtlijnen werden beoordeeld via het AGREE-instrument. De weerhouden artikels werden via de Cochrane beoordelingsformulieren beoordeeld. Deze procedure maakt deel uit van de stapsgewijze zoekstrategie en beoordeling en verwerking van de literatuurgegevens van het ?Algemeen stramien voor de ontwikkeling van aanbevelingen van goede medische praktijkvoering? van Domus Medica.

Resultaten: In totaal werden 3 richtlijnen geschikt gevonden voor adaptatie. Deze werden aangevuld met 5 systematische reviews en 6 gecontroleerde studies definitief weerhouden met publicatiedata tussen 2007 en 2011.

Conclusie: Voor het welslagen van VZP is een schriftelijke documentatie wenselijk. Dit moet een heldere en ondubbelzinnige neerslag zijn van de waarden, zorgafspraken en zorgdoelstellingen van de patiënt. Dit gebeurt best in een gestandaardiseerd, niet setting afhankelijk, document. Het wordt best aangepast aan het leesniveau van de gemiddelde bevolking en ge?llustreerd met praktische voorbeelden. Zorgafspraken en zorgdoelstellingen worden best periodiek vernieuwd. Dit moet zeker bij situaties waarbij de toestand van de patiënt en zijn perspectieven naar de toekomst wijzigen. Elke zorgverlener moet een redelijke inspanning leveren om actief te pijlen naar de aanwezigheid van een VZP. Wanneer een document beschikbaar is moet er voor gezorgd worden dat andere zorgverleners op de hoogte zijn. Dit gebeurt best door directe communicatie en via een gestandaardiseerd document.